

Klinička farmacija I vježba

Medicinski fakultet - Studijski program
Farmacija, Podgorica, 8.10.2019. godine

dr pharm. Berina Ljuca
dr pharm. Jadranka Orović

berina@ucg.ac.me

jadranka.o94@gmail.com

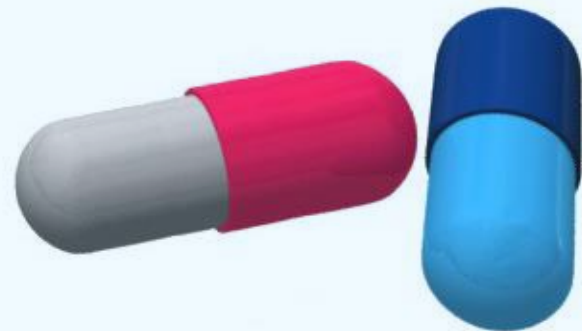
I termin

- Pronaći na internetu radove iz kojih se mogu vidjeti razlike između definisanja i dužnosti kliničkog farmakologa i kliničkog farmaceuta kao i da li postoji saradnja između njih

II termin

- Pronaći neke od radova o greškama u medikamentoznoj terapiji (medication errors)
- EBM - evidence based medicine

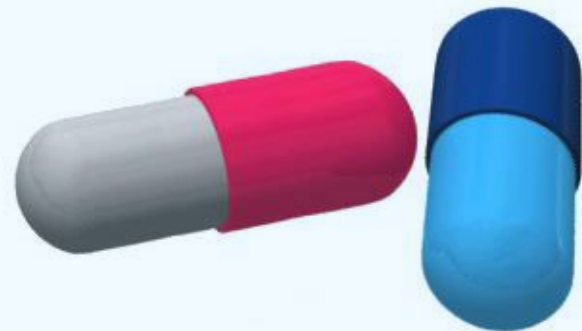
III termin

- Pronaći Nacionalne vodiče za terapiju određenih bolesti u Crnoj Gori
- Upoznati se sa dostupnim registrom/ima lijekova i obratiti pažnju na FDA klasifikaciju lijekova - Tablice rizika lijekova u trudnoći

IV termin

- Obrazac za dobijanje dozvole za stavljanje lijeka u promet - CALIMS
- Smjernice Dobre kliničke prakse u kliničkim ispitivanjima (odit-monitor)

V termin

- Obrazac za prijavu neželjenih dejstava lijekova i za prijavu falsifikovanih lijekova
- Interakcije između lijekova i OTC/biljnih preparata

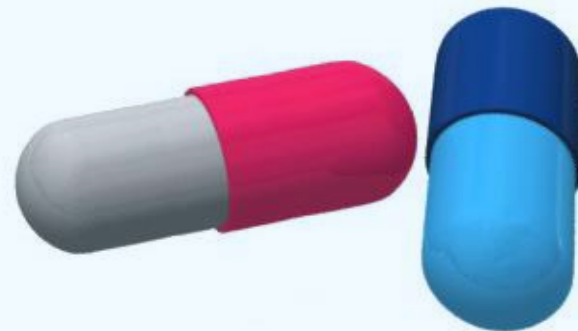
VI termin

- Radionice kliničkih slučajeva
- BNF – <http://www.bnf.org/>
- Farmakoterapijski vodič – ALIMS

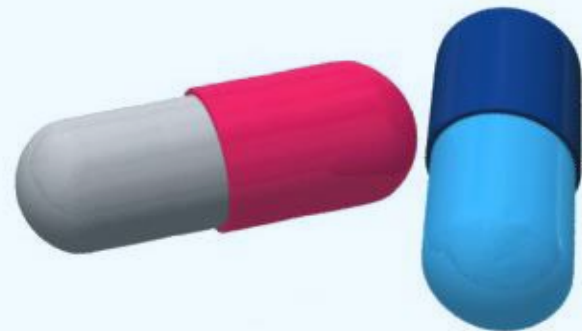
VII termin

- Radionice kliničkih slučajeva:
Doziranje lijekova kod djece

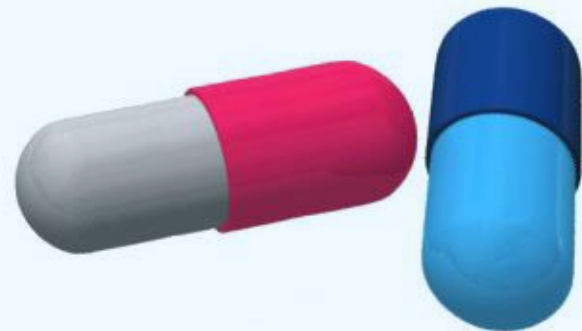
VIII termin

- Posjeta bolničkoj apoteci Kliničkog centra u Podgorici (KBCCG)

IX termin

- Analiza i diskusija terapije, mogućih interakcija i moguće zamjene drugim lijekovima kod određenih pacijenata nakon posjete KBCCG

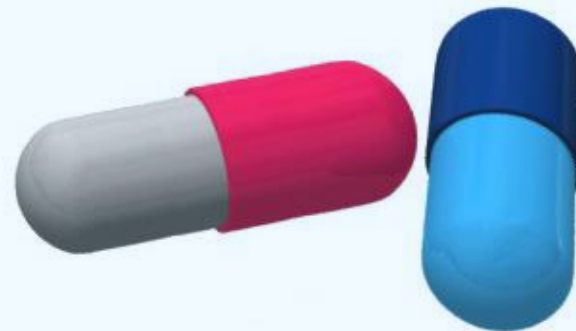
Klinička farmacija - definicija

- Oblast farmacije koja se bavi naukom i praksom racionalne primjene lijekova (ACCP)
- Zdravstvena naučna disciplina u kojoj farmaceut obezbjeđuje njegu pacijenata kroz optimizaciju terapije, promociju zdravlja i prevenciju bolesti (ACCP)
- Primarni cilj prakse i istraživanja - pacijent
- 1970-ih - početak podstaknut medikamentoznim greškama
- 2004 - "proglas" zdravstvena specijalnost

Klinička farmakologija - definicija

- Disciplina o lijekovima i njihovoj kliničkoj primjeni
- Fokus na aplikaciji farmakoloških principa i metoda u zdravstvenoj djelatnosti
- 1960 - osnovana (proučavanje efikasnosti i bezbjednosti lijekova)
- 1990 - "proglas"

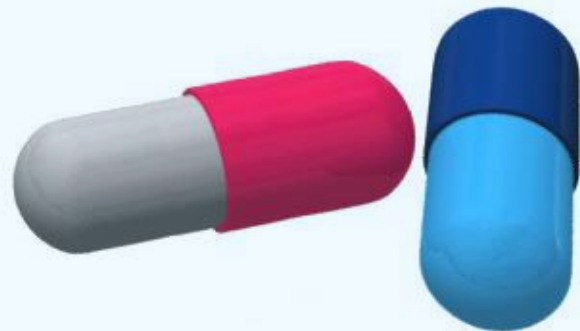
Zajedničko

- Isti cilj - unaprjeđenje efikasnosti i bezbjednosti liječenja u korist pacijenta uz povoljan cost/benefit odnos
- Saradnja u procesu propisivanja i edukaciji vezanoj za racionalno propisivanje lijekova
- Saradnja predložena 1986: “Klinički farmaceut i klinički farmakolog imaju isti zajednički cilj, ali ostvarenju tog cilja pristupaju na različiti način i sa različitim prethodnim obrazovanjem”

Razlike

- Klinički farmakolozi: lječari spec. kliničke farmakologije
- Klinički farmaceuti: farmaceuti spec. kliničke farmacije

Šta rade klinički farmaceuti?

- Procjenjuju status zdravstvenih problema pacijenta i utvrđuju da li propisani lijekovi optimalno ispunjavaju potrebe i ciljeve liječenja
- Procjenjuju prikladnost i efikasnost lijekova
- Prepoznaju neliječene zdravstvene probleme koji su se mogli riješiti odgovarajućom medikamentoznom terapijom
- Prate poboljšanje stanja pacijenta čime se prati efikasnost primijenjenih lijekova
- Prate komplijansu
- Podržavaju napore zdravstvenog tima da edukuju pacijenta o drugim važnim koracima za poboljšanje ili održavanje zdravlja, poput vježbanja, ishrane i preventivnim koracima poput imunizacije

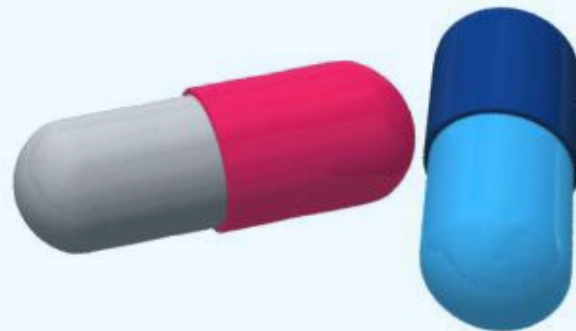

Naš cilj

- Tokom vježbi studentima želimo da puno novoga nauče i steknu samopouzdanje da mogu da riješe većinu terapijskih slučajeva na osnovu znanja i uz korišćenje raspoloživih podataka zasnovanih na dokazima i naučnim saznanjima.

Srećno!

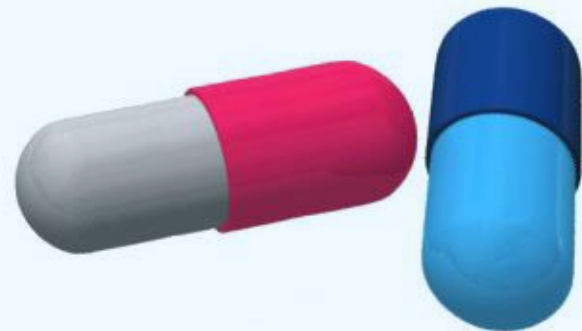
Klinička farmacija i klinička farmakologija-radovi

- *Clinical pharmacology and clinical pharmacy competition or collaboration, 2009. god.*
- *Clinical pharmacology and clinical pharmacy: a marriage of necessity, 2012. god.*
- *Evaluating the Impact of Information Technology on Medication Errors - A Simulation, 2003. god.*
- *The Dutch model for clinical pharmacology, 2008. god.*

Pitanja???

- Uloga kliničkog farmaceuta?
- Razlika između kliničkog farmaceuta i kliničkog farmakologa?
- Odnos broja kliničkih farmaceuta i kliničkih farmakologa?

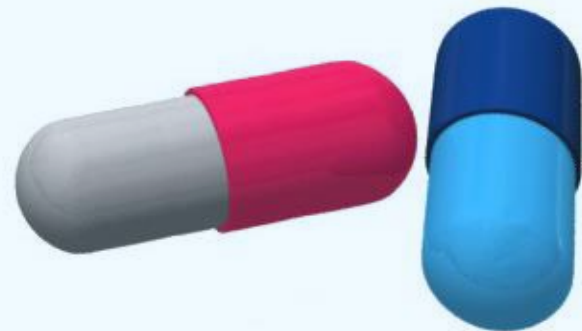

Istraživanja u SAD

- Učestalost pojavljivanja neželjenih efekata kod hospitalizovanih pacijenata dostiže 35%
- U proteklih nekoliko decenija do 50% antimikrobnih lijekova upotrebljeno neprikladno
- Troškovi koji su povezani sa liječenjem komplikacija, u različitim zemljama, od 5% do 17% opštih troškova za zdravstvo
- Smrt usljed neracionalne upotrebe lijekova je na petom mjestu uzroka smrtnosti

- Klinički farmakolog i klinički farmaceut-
takmičenje ili saradnja???

HVALA NA PAŽNJI

